CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR

Str. Stavropoleos nr. 6, sector 3, București, cod poștal 030084, România
Tel: +4 021.310.46.41 Fax: +4 021.890.07.45 și +4 021.310.46.42 www.cnsc.ro

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea

DECIZIE

Nr. ...../ ..... / .....
Data: .....

Prin contestația nr. ...../....., înregistrată la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor cu nr. ...../....., depusă de SC ..... SRL, în calitate de lider al asocierii SC ..... SRL – SC ……. SRL – SC …… SRL, cu sediul în ....., str. ……., ……., județul ....., având CIF ..... și înregistrată în registrul comerțului cu nr. ....., reprezentată de doamna ....., împotriva adresei nr. ...../....., emisă în cadrul procedurii simplificate, organizată în vederea atribuirii contractului de achiziție publică de lucrări, având ca obiect „Execuția lucrărilor la obiectivul de investiții - «modernizare și asfaltare străzi în satele ..... și ……., L=2,965 Km în ....., județul .....»”, cod CPV 45233120-6 – Lucrări de construcții de drumuri (Rev.2), organizată de ....., în calitate de autoritate contractantă, cu sediul în ....., ……, județul ....., contestatoarea a solicitat anularea rezultatului procedurii de atribuire și reevaluarea ofertei asocierii sale, precum și stabilirea rezultatului procedurii de atribuire cu respectarea prevederilor legale.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:

Consiliul a fost legal sesizat și este competent, potrivit dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, să soluționeze

contestația de față, prin care SC ..... SRL reclamă decizia autorității contractante de respingere, ca inacceptabilă și neconformă, a ofertei asocierii sale, în cadrul procedurii de atribuire menționată în partea introductivă, învederând, în motivare, că asocierea îndeplinește toate criteriile de calificare stabilite în documentația de atribuire și a oferit răspunsuri la solicitările de clarificări concludente pentru înțelegerea documentației tehnice. Respingerea ofertei s-a bazat pe motive neimputabile, evaluarea fiind făcută superficial, părtinitor, nelegal de către comisia de evaluare cu încălcarea dispozițiilor legale.

Despre respingerea ofertei asocierii sale, SC ..... SRL a luat cunoștință la ....., când a primit de la autoritatea contractantă comunicarea nr. ...../....., înregistrată sub nr. ……../..... În data de 16.02....., societatea s-a plâns autorității de nelegalitatea rezultatului, prin notificarea prealabilă nr. ……/16.02....., iar ..... nu i-a răspuns, în sensul că urmează sau nu să adopte măsuri de remediere a rezultatului achiziției. Neprimind niciun răspuns, SC ..... SRL a reacționat prin formularea contestației la Consiliu și la autoritatea achizitoare la data de ....., ora 20:41, respectiv ora 20:27, prin intermediul poștei electronice, în ultima zi a termenului de contestare.

Consiliu sesizând că aceasta a fost transmisă la CNSC prin e-mail la ora 20:41, în condițiile în care programul de lucru al acestuia încetează la ora 17:00, iar la art. 182 alin. (2) C. proc. civ. se prevede că, dacă este vorba de un act ce trebuie depus la instanță sau într-un alt loc, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează în acel loc în mod legal, Consiliul a solicitat reclamantei punctul de vedere față de excepția tardivității contestației. Totodată, a cerut ca, în cazul în care contestația a fost transmisă către autoritatea contractantă tot prin intermediul poștei electronice, să fie prezentată o copie a mesajului e-mail din care să rezulte momentului transmiterii lui (dată, oră, minut).

Informații similare au fost cerute și Comunei .....

..... a răspuns Consiliului prin adresa nr. ……/02.03....., înregistrată la CNSC cu nr. ……/05.03....., solicitând respingerea contestației ca tardivă și nefondată.

http://www.....ro/primaria.html încetează la ora 16Autoritatea contractantă menționează că a primit în data de 26.02.2018, prin fax la ora 20:20 și prin e-mail la ora 20:27 contestația, iar programul de lucru anunțat public la http://www.primaria-mihaesti.ro/primaria.html încetează la ora 16. Întrucât contestația a fost depusă în afara programului de lucru al instituției, aceasta fiind înregistrată în data de ..... sub nr. ……., autoritatea contractantă solicită admiterea excepției tardivității.

Pe fondul cauzei, autoritatea contractantă solicită respingerea contestației ca nefondată, întrucât oferta a fost considerată ca fiind inacceptabilă, potrivit prevederilor art. 134 alin. (5) din HG nr. 395/2016, ofertantul nu a răspuns la solicitarea de clarificări și neconformă, potrivit art. 137 alin. (3) lit. a) din același act, nu a satisfăcut în mod corespunzător cerințele caietului de sarcini. Astfel, în faza evaluării propunerilor tehnice s-a constatat că propunerea tehnică depusă de societatea contestatoare nu a răspuns cerințelor documentației de atribuire.

Autoritatea contractantă a decis să nu răspundă notificării prealabile, având în vedere că a considerat că nu se impunea adoptarea unor măsuri de remediere, fapt ce este permis și nu interzis de legislația în vigoare.

În răspunsul nr. ……../06.03....., înregistrat la Consiliu cu nr. ……/06.03....., SC ..... SRL arată că excepția tardivității este neîntemeiată, menționând dispozițiile art. 93 din ROF din 2005 al funcționării instanțelor de judecată.

Astfel, cererile care nu pot fi prelucrate în ziua depunerii la registratură vor fi prelucrate a doua zi, primind dată certă a depunerii la registratură, adică cu o zi înainte. Față de împrejurarea că la orele 18 „nu mai se implementau contestații”, reclamă existența faptului că s-a efectuat implementarea a doua zi. Contestația a fost recepționată de Consiliu la data de ..... ora 20:41 și, la momentul prelucrării, trebuia să primească această dată certă. Dacă contestația ar fi fost predată unui serviciu de curierat, aceasta era socotită ca fiind depusă în termen, chiar dacă ajungea la organul administrativ peste două zile.

Societatea contestatoare susține că a avut confirmarea faptului că e-mail-ul a fost expediat, primit în ultima zi a termenului legal, înainte de ora 24, iar contestația nu a fost trimisă și prin serviciul poștal, pentru a nu se dubla numărul de dosare cu același obiect.

Totodată, dacă modalitatea de comunicare a fost asimilată serviciului poștal, iar dacă comunicarea prin poștă în data de ..... ar fi fost socotită în termen, la fel trebuie să fie tratată și comunicarea via e-mail la data de ..... ora 20:41.

În opinia contestatorului rațiunea limitării de la art. 182 C.proc.civ este de a nu ține serviciul de primire a actelor deschis până la orele 24. În ultima zi, actele se pot depune doar atât timp cât serviciul de „depunere” acte este operațional.

Se menționează că, programul de lucru al Consiliului de la orele 09 – 16, iar la dispoziția publicului este menționat pe site e-mailul la care s-a trimis contestația. Astfel, dacă nu se dorea recepționarea de cereri de chemare în judecată „pe acel aparat în regim automat pe toată durata zilei (0-24 h)” era necesară oprirea lui, adică respingerea oricăror e-mail-uri trimise după ora de program. Dacă

primea un mesaj de eroare de comunicare/refuz, societatea apela la un serviciu de curierat/poștă pentru trimiterea actului în termen legal. Dar, având confirmarea de primire pe e-mail, a avut certitudinea că actul a fost recepționat de organul administrativ în ultima zi a termenului de contestare, înainte de ora 24 și nu a avut niciun motiv să trimită contestația și prin serviciul de curierat.

Contestatorul a menționat art. 183 alin. (1) C. proc. civ. și arată că serviciul de comunicare a documentelor prin e-mail este un serviciu specializat de comunicare. E-mail-ul reprezintă un serviciu de poștă electronică.

Pe fondul cauzei, contestatorul reiterează aspectele menționate în contestație.

Conform art. 26 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, Consiliul se pronunță mai întâi asupra excepțiilor de procedură și de fond, iar când constată că acestea sunt întemeiate, nu mai procedează la analiza pe fond a cauzei.

Procedând la verificarea respectării termenului legal de depunere a contestației, se constată că data până la care autoritatea contractantă trebuia să răspundă la notificarea prealabilă a fost 19.02....., având în vedere că adresa de răspuns nr. ..... a fost trimisă în ....., iar notificarea la 16.02..... Această dată (19.02.....) reprezintă data la care se va raporta termenul legal de depunere a contestației, stabilit în textul art. 8 alin. (1) lit. b) din legea privind remediile. Conform acestui text legal:

Art. 8. - (1) Persoana care se consideră vătămată de răspunsul primit la notificarea prealabilă sau care nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut la art. 6 alin. (4), precum și oricare persoană care se consideră vătămată de măsurile de remediere adoptate de autoritatea contractantă poate sesiza Consiliul în vederea anulării actului autorității contractante, obligării acesteia la emiterea unui act sau la adoptarea de măsuri de remediere, precum și pentru recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim, în termen de:

[...]

b) 5 zile, în cazul în care valoarea estimată a procedurii de achiziție publică, achiziție sectorială sau de concesiune este mai mică decât pragurile valorice în raport cu care este obligatorie transmiterea spre publicare către Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a anunțurilor de participare, potrivit legislației privind achizițiile publice, legislației privind achizițiile sectoriale sau legislației privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, după caz,

termen care se calculează „*începând cu ziua următoare împlinirii termenului prevăzut la art. 6 alin. (4), când autoritatea contractantă nu a transmis un răspuns*” [alin. (2) lit. b) al aceluiași articol].

Față de valoarea estimată a contractului de lucrări, de 3.438.690 lei, fără TVA [sub pragul de 24.977.096 lei, fără TVA, fixat de art. 7 alin. (1) lit. b) din legea achizițiilor publice], Consiliul a determinat că termenul de depunere a contestațiilor privind procedura de atribuire este de cel mult cinci zile, începând cu ziua următoare împlinirii termenului când autoritatea contractantă nu a

transmis un răspuns, moment de la care se va calcula termenul de transmitere a contestației, înregistrată la Consiliu și la primăria comunei ..... în 24.02..... În situația în care termenul se sfârșește într-o zi nelucrătoare sau sărbătoare legală, aceasta se prelungește până la sfârșitul zilei primei zile lucrătoare, respectiv .....

Socotind termenul conform dispozițiilor procedurale aplicabile, se constată că acesta era depășit la data transmiterii contestației către Consiliul și autoritatea contractantă.

Este adevărat că, în baza art. 5 alin. (1) din Legea nr. 101/ 2016: „Termenele procedurale stabilite de prezenta lege, exprimate în zile, încep să curgă de la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului.”, ceea ce înseamnă că ultima zi pentru depunerea în termen a contestației de către SC ..... SRL era luni ....., zi în care a fost expediată contestația către Consiliu și autoritatea contractantă. Însă, deopotrivă de adevărat este și faptul că aceasta a fost expediată prin e-mail, după ora 20, după încetarea programului de lucru atât în cadrul Consiliului, cât și în cadrul comunei ..... Contestația a fost înregistrată în evidențele Consiliului și ale Primăriei în ziua lucrătoare următoare, adică marți ....., după expirarea termenului de depunere a ei.

Pe site-ul de internet al Consiliului există următoarele informații privind depunerea contestațiilor (http://www.cnsc.ro/ depunere-contestații/program-depunere/):

Depunerea unei contestații prin E-mail
În timpul programului de lucru:
Luni – Vineri între orele 9-16
La adresa de e-mail: office@cnsc.ro
Atenție!

* Orice document primit pe e-mail în afara orelor de program va putea fi înregistrat în registrul de intrari și C.N.S.C. va lua la cunoștiință doar în prima zi (la prima oră) cu program de lucru.

* În cazul documentelor transmise prin e-mail originalul transmis urmează să fie expediat pe adresa de corespondență a C.N.S.C. sau depus la registratura C.N.S.C.

* Orice document transmis pe o altă adresă de e-mail decât cea indicată mai sus va putea fi înregistrat în registrul de intrări și C.N.S.C. va lua la cunoștiință doar în momentul aducerii acestuia la registratura C.N.S.C. Întreaga răspundere pentru decalajele de timp între transmiterea acestora și înregistrarea acestora la registratură o va purta expeditorul.

În speță, răspunderea pentru expedierea contestației cu întârziere, la ora 20:41, după încetarea programului de lucru în instituție, revine în întregime contestatoarei. Excepția stabilită la art. 183 alin. (1) C. proc. civ. este aplicabilă strict actelor de procedură depuse prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depuse la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, iar nu corespondenței e-mail pe internet.

În cauză, regula de la art. 182 alin. (2) C. proc. civ. este pe deplin aplicabilă – *„dacă este vorba de un act ce trebuie depus la*

instanță sau într-un alt loc, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează în acel loc în mod legal". Așadar, cum programul de depunere la Registratura Consiliului este până la ora 16, iar programul de lucru al întregului Consiliu este până la ora 17, rezultă că primirea contestației pe e-mail la ora 20:41 s-a situat după terminarea programului Registraturii și al CNSC, situație în care contestația trebuie să fie respinsă ca tardivă.

Textul normativ se referă și la actele ce trebuie depuse „*într-un alt loc*", iar, indiscutabil, Consiliul și Primăria pârâtă sunt un astfel de alt loc și contestația este un act [de procedură]. Trebuie punctat că, în virtutea art. 68 din Legea nr. 101/2016 și a art. 2 din Codul de procedură civilă, dispozițiile acestuia din urmă reprezintă dreptul comun și în materia litigiilor privind achizițiile publice, aplicabil în completarea normelor din lege.

În același sens este și practica judiciară, dovadă fiind decizia nr. 352 din 16 ianuarie 2014 a Curții de Apel Cluj, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în care instanța s-a pronunțat în sensul obligației Consiliului de a respinge ca tardivă o contestație care a fost depusă după expirarea programului de lucru, deci cu încălcarea art. 182 alin. (2) C. proc. civ.

Similar, în decizia civilă nr. 5320 din 23 iunie 2014, Curtea de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, a reținut că art. 182 alin. (2) C. proc. civ. este aplicabil și în fața Consiliului, actele transmise acestuia prin e-mail, în ultima zi a termenului, după ora 23, fiind tardive:

Instanța constată că, potrivit art. 3 lit. z) din ordonanță, „Termenul exprimat în zile începe să curgă de la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului; ziua în cursul căreia a avut loc un eveniment sau s-a realizat un act al autorității contractante nu este luată în calculul termenului. Dacă ultima zi a unui termen exprimat altfel decât în ore este o zi de sărbătoare legală, o duminică sau o sâmbătă, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare."

Dispoziția privind momentul împlinirii termenului exprimat în zile - „la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului", reia principiul statuat de art. 182 alin. (1) C. proc. civ. potrivit căruia „termenul care se socotește pe zile [...] se împlinește la ora 24,00 a ultimei zile în care se poate îndeplini actul de procedură".

Pe de altă parte, Curtea constată că această regulă (prevăzută atât în legislația specifică în materia achizițiilor publice, cât și în Codul de procedură civilă), se completează cu principiul statuat în cuprinsul alin. (2) al art. 182 C. proc. civ., conform căruia „dacă este vorba de un act ce trebuie depus la instanță sau într-un alt loc, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează in acel loc în mod legal, dispozițiile art. 183 fiind aplicabile". Această cerință este firească în speța analizată, cu atât mai mult cu cât legiuitorul impune dovedirea respectării termenului prin confirmarea de primire emisă de destinatar (ceea ce presupune desfășurarea activității la momentul primirii documentelor), iar pe de altă parte destinatarului îi revine obligația, potrivit art. 59 alin. (2) din ordonanță, să înregistreze documentele în momentul primirii (ceea ce este posibil numai dacă la acel moment își desfășoară activitatea).

Or, este evident că la ora la care petenta a înțeles să transmită contestația autorității contractante (după ora 23), activitatea acestei autorități publice încetase în mod legal, împrejurare ce susține în plus concluzia Consiliului în sensul formulării tardive a contestației.

Mai recent, în decizia civilă nr. 3526 din 22 iunie 2015, aceeași Curte de Apel București, Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a admis excepția tardivității pe considerentul că acțiunea în litigiul de achiziții publice a fost transmisă prin e-mail la ora 19:47, după încetarea programului de lucru al Curții.

Consiliul nu poate interpreta situația faptică și de drept din prezenta cauză altfel decât prevede legea și au judecat irevocabil instanțele superioare în cauze asemănătoare.

Mergând pe același raționament, în doctrina de specialitate s-a afirmat că, *„întrucât trimiterea prin e-mail nu a fost asimilată de legiuitor trimiterii efectuate prin oficiul poștal, actul de procedură transmis prin poșta electronică este considerat a fi săvârșit în termen dacă data la care a fost înregistrat la instanță – iar nu data trimiterii e-mailului! – se situează înainte de împlinirea termenului*." M. Tăbârcă (judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție), Drept procesual civil. Vol. I – Teoria Generală, Editura Universul Juridic, București, 2013, p. 791.

Vizavi de poziția exprimată de contestatoare la interpelarea Consiliului din 01.03....., trebuie remarcat că art. 5 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 și art. 182 alin. (1) C. proc. civ. sunt similare sub aspectul regulii că termenul care se socotește pe zile se împlinește la ora 24:00 a ultimei zile în care se poate îndeplini actul de procedură. Însă, aceste texte sunt circumstanțiate de cel al art. 182 alin. (2) C. proc. civ., care dispune imperativ că, dacă este vorba de un act ce trebuie depus la instanță sau într-un alt loc, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează în acel loc în mod legal. Premisa din spatele textului este că instanțele și majoritatea instituțiilor nu funcționează nonstop, situație în care este imposibil în mod obiectiv ca actul de procedură să fie înregistrat de ele pe durata întregii zile (inclusiv noaptea). Pentru acoperirea acestei realități, legiuitorul a emis norma de la 182 alin. (2) C. proc. civ., care completează regula cuprinsă atât în cod, cât și în Legea nr. 101/2016.

Este evident că, obiectiv, la ora 20:41, SC ..... SRL nu putea înregistra la Registratura Consiliului și nici la aceea a Primăriei contestația sa, întrucât programul ambelor instituții încetase de mai multe ore. Regula de la art. 5 alin. (1) din lege și art. 182 alin. (1) C. proc. civ. nu înseamnă că registraturile Consiliului, autorităților contractante și instanțelor trebuie să funcționeze încontinuu, pentru a îi asigura societății amintite sau altui reclamant primirea și înregistrarea actelor procedurale. Cum s-a arătat, legiuitorul a stabilit că, dacă este vorba de un act ce trebuie depus la instanță sau într-un alt loc, termenul se va împlini la ora la care activitatea încetează în acel loc în mod legal.

Limitarea se aplică deopotrivă instanțelor și Consiliului (și nu numai), ceea ce înseamnă că aceeași contestație formulată la ora 20:41 a ultimei zile este tardivă atât la instanțele de judecată, cât și la Consiliu. O eventuală soluție diferențiată ar crea o anormalitate juridică imposibil de acceptat – aceeași contestație să fie tardivă dacă este depusă la instanța judecătorească și în termen dacă este depusă la Consiliu. Este dincolo de orice îndoială că soluția asupra aceleiași contestații trebuie să fie una unică, indiferent că actul procesual este depus la instanță sau la Consiliu.

În ceea ce privește corelarea cu art. 183 C. proc. civ., care la alin. (1) prevede că: „Actul de procedură depus înăuntrul termenului prevăzut de lege prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare este socotit a fi făcut în termen.", SC ..... SRL nu a expediat contestația sa prin scrisoare recomandată la un oficiu poștal/serviciu de curierat rapid/serviciu specializat de comunicare la ..... Potrivit alin. (3), recipisa oficiului poștal, precum și înregistrarea ori atestarea făcută, după caz, de serviciul de curierat rapid, de serviciul specializat de comunicare servesc ca dovadă a datei depunerii actului de către partea interesată.

Posta electronică „....." nu este oficiu poștal/serviciu de curierat rapid/serviciu specializat de comunicare și nici nu eliberează recipise/înregistrari/atestări cu valoare juridică de acte procesuale asumate de cineva (prin semnătură).

Astfel cum s-a punctat mai sus, „*trimiterea prin e-mail nu a fost asimilată de legiuitor trimiterii efectuate prin oficiul poștal, actul de procedură transmis prin poșta electronică este considerat a fi săvârșit în termen dacă data la care a fost înregistrat la instanță – iar nu data trimiterii e-mailului! – se situează înainte de împlinirea termenului*."

Soluția este întâlnită frecvent în practica instanțelor de judecată ulterioară intrării în vigoare a noului Cod de procedură civilă, indiferent de obiectul litigiului dintre părți, sens în care exemplificăm cu următoarele hotărâri, care pot fi accesate liber pe portalul http://www.rolii.ro/:

- decizia nr. 8 din 21 ianuarie 2016, Curtea de Apel Bacău, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal;
- decizia nr. 680 din 31 mai 2016, Curtea de Apel Suceava, Secția de contencios administrativ și fiscal;
- decizia civilă nr. 23 din 11 ianuarie 2016, Curtea de Apel Brașov, Secția civilă;
- decizia nr. 200/R din 15 martie 2016, Curtea de Apel Târgu Mureș, Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal;
- decizia nr. 623/R din 26 mai 2015, Curtea de Apel Brașov, Secția contencios administrativ și fiscal;
- decizia civilă nr. 1552 din 7 mai 2015, Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale;
- decizia civilă nr. 1259A din 17 septembrie 2015, Curtea de Apel București, Secția a VI-a civilă;

- decizia civilă nr. 2839 din 3 septembrie 2015, Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale;

- decizia civilă nr. 1839 din 7 aprilie 2015, Curtea de Apel Craiova, Secția I civilă;

- decizia civilă nr. 542 din 12 februarie 2015, Curtea de Apel București, Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale;

- decizia civilă nr. 244 din 5 mai 2015, Curtea de Apel Alba Iulia, Secția I civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale;

- decizia nr. 275 din 7 iulie 2015, Curtea de Apel Iași, Secția civilă;

- deciziile civile nr. 73 din 19 martie 2015 și nr. 359 din 28 mai 2015, Curtea de Apel Alba Iulia, Secția I civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale;

- decizia civilă nr. 1025 din 4 noiembrie 2014, Curtea de Apel Timișoara, Secția litigii de muncă și asigurări sociale;

- decizia civilă nr. 598 din 24 iunie 2015, Curtea de Apel Bacău, Secția I civilă;

- decizia nr. 499/A din 23 iunie 2015, Curtea de Apel Târgu Mureș, Secția I civilă;

- decizia nr. 1013 din 25 februarie 2015, Curtea de Apel Craiova, Secția I civilă;

- decizia nr. 1010 din 25 februarie 2015, Curtea de Apel Craiova, Secția I civilă;

- decizia civilă nr. 550A din 9 decembrie 2014, Curtea de Apel București, Secția a III-a civilă și pentru cauze cu minori și de familie;

- decizia civilă nr. 3451/R din 10 septembrie 2013, Curtea de Apel Cluj, Secția I civilă;

- decizia nr. 628 din 6 iulie 2015, Curtea de Apel Bacău, Secția I civilă;

- decizia civilă nr. 798A din 14 mai 2015, Curtea de Apel București, Secția a VI-a civilă;

- decizia nr. 105 din 28 ianuarie 2015, Curtea de Apel Iași, Secția litigii de muncă și asigurări sociale.

Elocventă este și decizia nr. 605 din 22 septembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 2 din 3 ianuarie 2017, de respingere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 182 alin. (2) C. proc. civ., în care Curtea Constituțională a apreciat că părțile interesate au la îndemână, pe lângă depunerea actelor procedurale personal sau prin reprezentant, prin poștă, curier rapid sau prin intermediul unui serviciu specializat de comunicare, și posibilitatea transmiterii acestor acte prin intermediul poștei electronice sau al faxului, fiind astfel facilitată comunicarea rapidă a actelor de procedură.

Curtea a observat că cererile trimise prin poșta electronică sau prin fax nu beneficiază de efectele prevăzute de art. 183 alin. (1) din cod, potrivit căruia un act de procedură depus înăuntrul termenului prevăzut de lege prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare este socotit a fi făcut în termen. În timp ce art. 183 alin. (3) prevede în mod expres că recipisa oficiului poștal, precum și înregistrarea ori atestarea făcută de serviciul de curierat rapid sau de serviciul specializat de comunicare servește ca dovadă a datei depunerii actului de către partea interesată; în cazul actelor de procedură transmise pe fax sau poștă electronică, nu există o prevedere similară. Problema care se ridică în cazul transmiterii actelor de procedură prin intermediul faxului sau poștei electronice este certitudinea recepționării în termenul legal a acestora de către instanța de judecată. În acest sens sunt și

dispozițiile art. 154 alin. (6) coroborat cu art. 241 alin. (3) din cod, potrivit cărora mijlocul de comunicare trebuie să fie apt să asigure atât transmiterea textului, cât și confirmarea primirii lui. Astfel, trimiterea actelor de procedură prin fax sau poștă electronică a fost asimilată depunerii personale la instanță și nu trimiterii efectuate prin oficiul poștal, serviciul de curierat sau prin alt serviciu specializat de comunicare. Actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică este considerat a fi făcut în termen la data la care a fost înregistrat la instanță, iar potrivit dispoziției legale criticate, deși termenele se socotesc pe zile întregi, totuși, în ziua în care se împlinește termenul partea interesată trebuie să depună actul la instanță **până la închiderea programului**. Prin urmare, dispozițiile legale criticate nu limitează dreptul părților de a comunica cu instanțele judecătorești, deoarece nimic nu le împiedică pe acestea să se adreseze instanțelor prin orice mijloace, cu condiția, subînțeleasă, de a o face în termenele și condițiile prevăzute de lege.

Facem apel și la decizia nr. 297 din 12 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 509 din 6 iulie 2016, a aceleiași Curți, precum și la decizia nr. 34 din 15 mai 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 803 din 11 octombrie 2017, în care Înalta Curte de Casație și Justiție, Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 182 și 183 C. proc. civ., actul de procedură transmis prin fax sau poștă electronică, în ultima zi a termenului care se socotește pe zile, după ora la care activitatea încetează la instanță, **nu este socotit a fi depus în termen**:

89. Regula de calcul al termenelor este stabilită de art. 182 alin. (1) din Codul de procedură civilă care prevede că ele se împlinesc la ora 24,00 a ultimei zile în care se poate îndeplini actul de procedură, în cazul termenelor socotite pe zile, săptămâni, luni sau ani.

90. Excepția de la această regulă este prevăzută la alin. (2) al art. 182 din Codul de procedură civilă și se referă la actele ce trebuie depuse la instanță sau într-un alt loc, când termenul se împlinește la ora la care activitatea încetează în acel loc în mod legal, dispozițiile art. 183 fiind aplicabile.

91. Astfel, **deși termenele se socotesc pe zile întregi, actul trebuie depus la instanță până la ora închiderii registraturii instanței**.

92. Pentru persoanele care nu pot ajunge la sediul instanței în vederea depunerii actelor de procedură, art. 183 alin. (1) din Codul de procedură civilă a instituit o facilitate și a prevăzut că acestea pot fi depuse și în alte locuri, respectiv la oficiul poștal, la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare.

93. În mod evident, deși termenele se socotesc pe zile întregi, termenul se va împlini, conform art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la ora închiderii oficiului poștal, a serviciului de curierat rapid ori a serviciului specializat de comunicare.

94. În acest sens se interpretează sintagma "dispozițiile art. 183 fiind aplicabile" cuprinsă la alin. (2) al art. 182 din Codul de procedură civilă.

95. Potrivit art. 183 alin. (1) din Codul de procedură civilă, "Actul de procedură depus înăuntrul termenului prevăzut de lege prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare este socotit a fi făcut în termen".

96. Totodată, alin. (2) al aceluiași articol prevede că "Actul depus de partea interesată înăuntrul termenului prevăzut de lege la unitatea militară ori la administrația locului de deținere unde se află această parte este, de asemenea, considerat ca făcut în termen".

97. În aceste cazuri, recipisa oficiului poștal, precum și înregistrarea ori atestarea făcută, după caz, de serviciul de curierat rapid, de serviciul specializat de comunicare, de unitatea militară sau de administrația locului de deținere, pe actul depus, servesc ca dovadă a datei depunerii actului de către persoana interesată [art. 183 alin. (3) din Codul de procedură civilă].

98. Pe lângă depunerea actelor procedurale personal sau prin reprezentant, prin poștă, curier rapid ori printr-un serviciu specializat de comunicare, Codul de procedură civilă prevede posibilitatea transmiterii actelor prin metode rapide, instantanee, respectiv faxul și poșta electronică [art. 148 alin. (2), art. 149 alin. (4), art. 199 alin. (1), art. 154 alin. (6), art. 241 alin. (3), art. 471 alin. (3) din Codul de procedură civilă].

99. Cu toate acestea, dispozițiile art. 183 din Codul de procedură civilă, norme speciale, care nu pot fi aplicate prin analogie, nu fac referire și la aceste două metode de transmitere a actelor procedurale.

100. Prin urmare, problema care s-a ridicat a fost aceea dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 182 și art. 183 din Codul de procedură civilă, actul procedural introdus prin fax ori poștă electronică, în ultima zi a termenului care se socotește pe zile, după ora la care încetează activitatea instanței, este socotit a fi făcut în termen.

101. Cererile trimise prin poșta electronică sau prin fax nu pot cădea sub incidența dispozițiilor prevăzute de art. 183 alin. (1) din Codul de procedură civilă, având în vedere și prevederile art. 183 alin. (3) din același act normativ, care prevăd, în mod expres, că recipisa oficiului poștal, precum și înregistrarea ori atestarea făcută de serviciul de curierat rapid sau de serviciul specializat de comunicare servește ca dovadă a datei depunerii actului de către partea interesată, or, în cazul actelor de procedură transmise pe fax sau poștă electronică, nu există o prevedere similară.

102. În acest sens sunt avute în vedere și dispozițiile art. 199 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora cererea de chemare în judecată, depusă personal sau prin reprezentant, sosită prin poștă, curier, fax sau scanată și transmisă prin poștă electronică ori prin înscris în formă electronică, se înregistrează și primește dată certă prin aplicarea ștampilei de intrare, operațiuni care pot fi efectuate doar până la ora la care activitatea instanței încetează în mod legal.

103. Cu toate acestea, legea permite ca, în cazul în care un act de procedură nu a fost depus la instanță de parte personal sau prin reprezentant sau nu a fost transmis instanței prin poștă, curier, fax sau scanat și transmis prin poșta electronică ori prin înscris în formă electronică, până la ora la care activitatea instanței încetează în mod legal, astfel că nu a fost înregistrat și nu a primit dată certă prin aplicarea ștampilei de intrare, în conformitate cu prevederile art. 199 din Codul de procedură civilă, să fie socotit depus înăuntrul termenului prevăzut de lege, dacă a fost depus prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, cu condiția de a fi depus până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului prevăzut de lege.

104. Cu alte cuvinte, fiind o derogare de la regula înscrisă în art. 182 alin. (2) din Codul de procedură civilă, numai actul de procedură depus prin scrisoare recomandată la oficiul poștal sau depus la un serviciu de curierat rapid ori la un serviciu specializat de comunicare, cu condiția de a fi depus până la ora 24,00 a ultimei zile a termenului prevăzut de lege este prezumat de lege ca socotit a fi făcut în termen, **nu și cazul comunicării prin fax sau e-mail**, care, nefiind în mod expres menționat în cuprinsul art. 183, nu poate fi extins pe cale de interpretare.

105. **Toate actele depuse prin fax sau e-mail după ora încheierii programului de lucru al instanței sunt înregistrate a doua zi, fiind considerate depuse la data înregistrării**, în conformitate cu prevederile art. 199 din Codul de procedură civilă.

106. Așadar, în situațiile supuse analizei, **ceea ce produce consecințe juridice cu privire la depunerea în termen a unui act de procedură este data înregistrării înscrisului la instanță**, care trebuie efectuată în interiorul termenului procedural, iar

nu data trimiterii actului prin poșta electronică sau prin fax, chiar și după închiderea activității instanței.

Pe de altă parte, inclusiv în dreptul substanțial, regulile sunt în esență similare, astfel cum prescrie Codul civil:

Art. 2.553. - (1) Când termenul se stabilește pe zile, nu se ia în calcul prima și ultima zi a termenului.

(2) Termenul se va împlini la ora 24,00 a ultimei zile.

(3) **Cu toate acestea, dacă este vorba de un act ce trebuie îndeplinit într-un loc de muncă, termenul se va împlini la ora la care încetează programul normal de lucru**. Dispozițiile art. 2.556 rămân aplicabile.

Cum programul de depunere la autoritatea contractantă ..... încetase înainte de ora 20:27, rezultă că primirea contestației s-a situat după terminarea programului registraturii Primăriei, situație în care contestația trebuie să fie respinsă ca tardivă și pe acest temei.

Față de ansamblul considerentelor expuse, în temeiul art. 16 alin. (1) și al art. 26 alin. (6) din Legea nr. 101/2016, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul va respinge, ca tardivă, contestația SC ..... SRL nr. ...../....., în contradictoriu cu ..... Respingerea contestației ca tardivă împiedică cercetarea ei pe fond – art. 26 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.

Pentru aceste motive,
în baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,
CONSILIUL DECIDE:

Respinge, ca tardivă, contestația SC ..... SRL nr. ...../....., în contradictoriu cu Comunei .....

Prezenta decizie este obligatorie pentru părți. Împotriva ei se poate formula plângere de către părțile cauzei, în termen de zece zile de la comunicare.

PREȘEDINTE,	**MEMBRU,**	**MEMBRU,**
.....	**.....**	**.....**

Redactată în …….. exemplare, conține …….. pagini.